

Brtnice – Nebývale rušno bylo v posledních dnech na zámku v Brtnici. Stavba, na které se podepsal zub času i dlouholeté vlastnické spory, posloužil řemeslníkům jako cvičné pole. V jarních měsících se tu totiž konají kurzy v rámci vzdělávacího programu Řemeslná obnova historických staveb, který pořádá Národní památkový ústav v Telči (NPÚ).

Na prvním nádvoří pracovali účastníci modulu pokrývači a tesaři. Opravovali tu část střechy, která zásah nejvíce potřebovala. Kousek níže zabrali štukatéři. Podle fotografie obnovovali portál. „Opravujeme vstupní portál z 19. století. Podle fotodokumentace obnovujeme prvky, které nepřežily období totality. Protože je to památkově chráněný objekt, využíváme na to kopaný písek, hašené vápno a cement,“ uvedl odborný garant štukatérů Vlastimil Kancner. O tuto činnost je mezi čtyřiceti účastníky řemeslných kurzů největší zájem.

ZEDNÍCI NELÁKAJÍ

„Štukatérů máme dost. Proto jsme některé účastníky přesouvali i na jiné činnosti. Byl velký oříšek vymyslet pro ně takový program, aby se nenudili. Jsou tu totiž lidé s dvacetiletou praxí, ale i s nulovou,“ dodala koordinátorka projektu Kateřina Samojská z NPÚ.

Na opačném konci zájmu účastníků je modul zedník. Ten příliš neláká, protože není tolik tvůrčí jako například kurz pro štukatéry či malíře nebo truhláře.

„V tomto modulu máme jednu perličku. Máme tady dvě dvojice otců se syny,“ poznamenala Samojská.

Účastníci modulu zedník pracovali na opravě klenby, která byla poškozena dlouhodobou vlhkostí. Statické zajištění z konce sedmdesátých let minulého století způsobilo poškození. „Metody, které byly použité, nejsou ohleduplné k památkám a způsobily poškození. Cement neumožnil konstrukci dýchat a uzavřel v ní vlhkost. Konstrukce degraduje a odpadává,“ vysvětlil Lukáš Kružík, který se zedníkům v Brtnici věnuje.

Největší ruch byl koncem minulého týdne patrný na třetím nádvoří a v prostorách zámku ve spodním traktu. Zde společně pracovali jak truhláři, tak malíři. Truhláři obnovovali okenní rámy a křídla. „Máme tu zajímavý vzorek různých poškození. Věci zde jsou dost často v posledním stádiu předtím, než se sesypou jako hromádka hnilobného materiálu. Ale i s takovými věcmi se dá často ještě něco udělat,“ popsal Petr Janda, který se stará v projektu o truhláře.

OKNA PLNÍ FUNKCI

„Na okenních rámech si například vysvětlujeme, co se z jednotlivých prvků dá zachránit, jakým způsobem a za jakou cenu,“ dodal Janda. Společně s truhláři některá okna zrestaurovali do podoby, že mohou opět plnit svou funkci.

Jedno okno ovšem nechal Janda společně s účastníky jako vzorové bez oprav. Aby bylo vidět, v jakém stavu byla okna předtím, než na nich začali pracovat. „Krajní okna byla ve stavu, kdy je tu typický příklad vyhnílého materiálu, který už se nedá využít, nemá funkci a dál jenom poškozuje nejen vlastní okno, ale i zdivo,“ vysvětlil Janda.

Společně v místnosti s truhláři pracovali rovněž malíři. Ti si ukazovali, jak obnovit stropní malbu. „Restaurujeme dva čtverce na stropě, čistíme povrch od plísně, barevně retušujeme a doplňujeme tak, aby to zapadalo do celku,“ popsal práce restaurátor Richard Hemala.

Kromě zmiňovaných profesí se na zámku zdokonalují také kováři. Poslední modul tvoří účastníci, kteří nejsou zařazeni a mezi jednotlivými moduly přechází a sbírají zkušenosti.